Dosarul nr. 21r-2007/24 Judecătoria Anenii Noi sediul *****
1-24079117-02-21r-23122024 Judecător: Plești Aurelia

**D E C I Z I E**

06 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată Silvia Cecan
Judecătorii Roman Pascari și Constantin Roșca

judecând în ședința de judecată fără participarea părților, *recursul avocatului Gromovenco Vladimir în interesele lui Surdu Alexandru precum și recursul ultimului,* declarate împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** din 02 decembrie 2024, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă plângerea condamnatului Surdu Alexandru împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului,

**Procedura de înștiințare a fost legal executată.**
Asupra recursului declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

**A C O N S T A T A T :**

**1.** La data de 29 iulie 2024, în Judecătoria Anenii Noi, sediul ***** a parvenit, conform competenței, plângerea condamnatului Surdu Alexandru împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plîngerii depuse a menționat că la data de 24 decembrie 2020 s-a examinat plângerea sa privind condițiile de detenție, unde a fost comisă o eroare și anume nu i-a fost calculat corect termenul arestării preventive, or susține că în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în arest preventiv s-a deținut 73 zile, iar, de către instanța de judecată i s-a calculat 1 zi de arest preventiv cu reducerea a 2 zile și pentru perioada de 377 în care a avut statut de condamnat i s-a redus 3 zile pentru 10 zile de detenție. Luând în considerație toate cele expuse urma ai fi redus pentru

perioada arestării preventive 146 zile și pentru perioada de condamnat 129 zile, în total urma să-i fie redus 275 zile.

**2.** Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** din 02 decembrie 2024, s-a respins ca fiind inadmisibilă plângerea condamnatului Surdu Alexandru împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 13 Chișinău referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

**3.** *Împotriva încheierii instanței de fond, la data de 16 decembrie 2024, a declarat recurs avocatul Gromovenco Vladimir în interesele lui Surdu Alexandru,* prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs avocatul a invocat că prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 24 decembrie 2020, a fost admisă plângerea condamnatului Surdu Alexandru împotriva administrației Penitenciarului nr.13- Chișinău, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale fiindu-i redus termenul pedepsei cu 149 zile pentru perioada de detenţie din 12.11.2019-24.12.2020 în Penitenciarul nr. 13- Chişinău, însă nu s-a expus nici o instanţă asupra perioadei de la 12.01.2019 până la 12.11.2019 în care condamnatul s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

*La data de 20 decembrie 2024, nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** din 02 decembrie 2024, condamnatul Surdu Alexandru* a depus recurs, solicitând anularea acesteia pe motiv că instanța nu i-a calculat corect termenul de pedeapsă care urma a-i fi redus pentru deținerea sa în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău în condiții care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

**4.** Colegiul penal, ținând cont de faptul că speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

**5.** *Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1)* ***respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat;*** *b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

Conform art.469 alin. (1) pct. $17^{1}$) din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume****, constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.***

În conformitate cu art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, *chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) din prezentul cod se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, după caz, de judecătorul de instrucţie din cadrul Colegiului specializat anticorupţie al Judecătoriei Chişinău, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte ale art.469 alin.(1) din prezentul cod se soluţionează de către judecătorul de instrucţie, după caz, de Colegiul specializat anticorupţie al Judecătoriei Chişinău, la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) din prezentul cod se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)?9) din prezentul cod, instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul*

*condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3) din prezentul cod şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.*

Potrivit art. $473^2$ alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, *plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.*

Aliniatul ($2^3$) lit a) și alin. ($2^4$) al aceluiași articol stipulează că, ***plângerea se declară inadmisibilă şi în cazul în care există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade.*** Încheierea privind declararea plângerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părţi în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoştinţă de aceasta.

**6.** Din materialele cauzei urmează că prin sentinţa Judecătoriei Anenii Noi din 24 februarie 2020, Surdu Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 179 alin. (2), 152 alin. (2) lit. c), 145 alin. (2) lit. a, i, j), 179 alin. (2), 155 Cod penal și cu aplicarea art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, sentință menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, (f.d. 21-29 verso).

La 24 decembrie 2020, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), plângerea condamnatului Surdu Alexandru privitoare la condițiile de detenție acestuia în Penitenciarul nr.13 Chișinău a fost admisă, fiind aplicat mecanismul compensator și redus termenul de pedeapsă cu 149 de zile pentru perioada de

detenție a lui Surdu Alexandru în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău din 12.11.2019 până la 24.12.2020, (f.d.30-32 verso).

Iar, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2021 a fost menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 24 decembrie 2020, (f.d.33 verso).

La fel, din materialele cauzei urmează că prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** din 05 octombrie 2021, a fost admisă parțial plângerea condamnatului Surdu Alexandru împotriva administrației Penitenciarului nr. 13 mun. Chișinău, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, fiind constatat faptul că Surdu Alexandru a fost deținut în perioada din 24.12.2020-19.01.2021 în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO o perioadă de 26 zile în calitate de condamnat, motiv din care termenul pedepsei stabilite i s-a redus cu 6 zile, calculîndu-se 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție, iar în privința perioadei rămase de 6 zile, calculate în condițiile art. 473 alin. (5) Cod de procedură penală, condamnatului Surdu Alexandru i s-a acordat în calitate de despăgubire suma de 600 lei, și anume a cîte două unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, (f.d.36-36 verso).

Totodată, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** din 30 decembrie 2022, a fost respinsă ca fiind depusă repetat plângerea condamnatului Surdu Alexandru împotriva administrației Penitenciarului nr. 13 mun. Chișinău, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, (f.d. 37-verso).

În acest sens, Colegiul penal reiterează că prin plângerea din speță condamnatul Surdu Alexandru invocă aceleași perioade de detenție în care a fost deținut în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, perioade care anterior au fost supuse examinării, fiind emise acte judecătorești definitive.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 467 al. (1) Cod de procedură penală, ***hotărârile judecătorești definitive*** *și ordonanțele procurorului privind încetarea urmăririi penale* ***sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.***

Deci, autoritatea de lucru judecat este considerat un principiu, care nu mai permite declanșarea unei noi judecăți cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană, dacă acestea au făcut obiectul unei judecăți pentru care există deja o hotărâre definitivă.

În ideea necesității conferirii unui caracter de stabilitate activității de justiție, s-a decis că hotărârile definitive sunt executorii și se bucură de autoritate de lucru judecat. În acest context hotărârea este considerată că reprezintă o expresie a adevărului, *res judeca pro veritate habetur*, or în acest fel se asigură stabilitatea ordinii de drept.

Astfel, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii condamnatului Surdu Alexandru, luând în considerație totalitatea circumstanțelor și condițiilor în favoarea și în defavoarea admiterii acesteia, Colegiul penal consideră că prima instanță argumentat a stabilit că aceasta este inadmisibilă, or pe marginea solicitării condamnatului există două hotărâri judecătorești, respectiv aceasta a constituit obiect de examinare.

Prin urmare, acestea fiind stabilite, Colegiul penal consideră că judecătorul de instrucție a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar recursul înaintat de *avocatul Gromovenco Vladimir în interesele lui Surdu Alexandru precum și recursul ultimului* sunt nefondate, și prin urmare acestea urmează a fi respinse.

**7.** În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

**D E C I D E :**

Se respinge ca nefondat recursul declarat de *avocatul Gromovenco Vladimir în interesele lui Surdu Alexandru precum și recursul condamnatului Surdu Alexandru*, împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** din 02 decembrie 2024 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia dată este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul Silvia Cecan

Judecător Roman Pascari

Judecător Constantin Roșca